

Iontově selektivní elektrody -ISE

M. Beňovská

Využití

Typ elektrody	Měřený iont
Skleněná elektroda	H^+ , Na^+
PVC membránová elektroda	K^+ , Na^+ , Cl^- , Li^+ , Ca^{2+} , Mg^{2+}
P_{CO_2}	H^+ (změna pH vlivem CO_2)

Iontově selektivní elektrody (stanovení Na^+ , K^+ , Cl^-)

- Nepřímá potenciometrie
- Jednotlivé ISE elektrody
- Elektrody integrované - integrovaná chipová technologie
- Používají se v kombinaci s referenční elektrodou

Cl

K

Na

HITACHI

HITACHI

HITACHI

L

Iontově selektivní elektrody

Stanovení Na^+ :

- skleněná sodíková elektroda
- nebo crown éterový případně crown malonátový ionofor integrovaný do iontověselektivní plastové membrány (PVC, teflon)

Iontově selektivní elektrody

Stanovení K^+ :

- PVC membrána, v ní zabudován valinomycin (na principu iontové výměny)

Stanovení Cl^- :

- Polymerní membrána – v ní kvarterní amoniové soli
- Např. trioktylpropylammonium chlorid dekanol
- Membrána zajišťuje iontovou výměnu solí z membrány s chloridovými ionty

ISE Attelica, Siemens

- Progresivní
- Reagencie vzhůru nohama – po výměně není třeba ISE prime
- Výměna integrovaného chipu 1x za 14 dní
- Výhoda – diluent s obsahem hovězího albuminu – proteinová chyba konstantní

Potenciometrie – nepřímá metoda

- Výsledky odpovídají měření plamenovou emisní spektrofotometrií
- Chyba způsobená přítomností proteinů a lipidů v plazmě (7%)
- Naměřené hodnoty se počítají na celkový objem plazmy
- Např. koncentrace 145 mmol Na⁺/l bude ve vodné fázi (počítáme-li 93% vodné fáze) ve skutečnosti 156 mmol Na⁺/l
- Negativní chyba známa po řadu let
- S miniaturizací elektrod - přímá metoda - neprosadila se